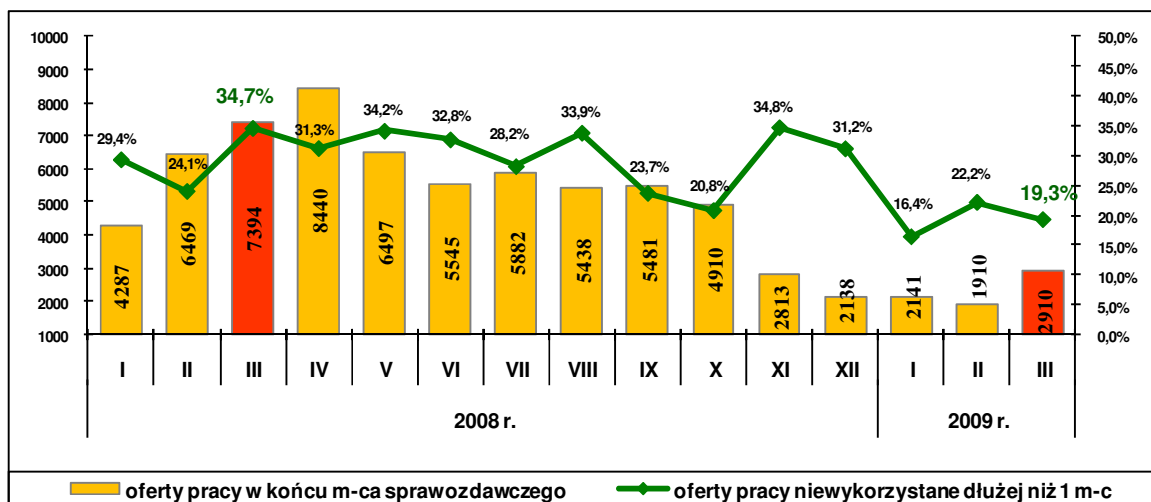

Rynek pracy województwa pomorskiego w I kwartale 2009 r.

- Pierwszy kwartał 2009 r. charakteryzował się dalszym pogorszeniem sytuacji ekonomicznej przedsiębiorstw w kraju, jak i w województwie pomorskim. Głównym problemem przedsiębiorstw był niski popyt, co wpłynęło na obniżenie wykorzystania ich potencjału wytwórczego. Niski popyt przekłada się także na spadek aktywności inwestycyjnej w sektorze przedsiębiorstw. Spadek dynamiki produkcji i sprzedaży widoczny był szczególnie wśród eksporterów, których w sposób bezpośredni dotyka ogólnoświatowe spowolnienie gospodarcze. W mniejszym stopniu spadek dotknął podmioty oferujące swoje produkty wyłącznie na rynku krajowym. Spadek produkcji i zbytu spowodował z kolei trudności firm transportowych. Uległa wyraźnemu osłabieniu presja płacowa.
- W końcu I kwartału 2009 r. liczba zarejestrowanych przedsiębiorstw wynosiła 240,6 tys. (o 2,9% więcej niż w I kwartale 2008 r., w kraju o 1,3%), wśród których dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (178,2 tys.), które stanowiły 74,0% ogólnej liczby podmiotów w województwie (w kraju – 75,6%). Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w I kwartale br. ukształtowało się na poziomie 275,1 tys. osób, tj. o 0,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. r. (w kraju wzrosło o 0,1%). Jednocześnie średnie miesięczne wynagrodzenie brutto wynosiło 3259,93 zł (100,2% średniej płacy krajowej) i było wyższe o 3,9% od obserwowanego w roku poprzednim (w kraju wyższe o 6,3%). Największy przeciętny wzrost zatrudnienia w województwie w I kwartale br. w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego zanotowano w sekcji informacja i komunikacja (o 8,8%), górnictwo i wydobywanie (o 6,8%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę (o 4,9%) oraz w budownictwie (o 4,2%).
- W województwie pomorskim aktywność zawodowa ludności zmniejszyła się. W I kwartale 2009 r., w grupie wiekowej 15 lat i więcej, wskaźnik zatrudnienia ukształtował się na poziomie 50,2%, tj. o 1,7 pkt proc. mniej niż w czwartym kwartale 2008 r. (w kraju wyniósł on 50,0%, tj. o 1,0 pkt proc. mniej niż w czwartym kwartale roku ubiegłego).
- W okresie styczeń – marzec br. do powiatowych urzędów pracy województwa pracodawcy zgłosili 13,9 tys. ofert pracy, tj. o 9,2 tys. ofert, o 39,9% mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. W tym samym okresie zarejestrowało się 45,7 tys. nowych bezrobotnych, tj. o 12,8 tys. osób, o 39,0% więcej niż w I kwartale 2008 r.
- W I kwartale br. utrzymywał się niski poziom liczby ofert pracy, które pozostawały w dyspozycji powiatowych urzędów pracy w końcu miesiąca, przy jednoczesnym spadku udziału ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż 1 miesiąc. W województwie, największy udział ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż 1 miesiąc odnotowano w powiecie nowodworskim (w styczniu i lutym br. około 70%, w marcu 40%) i Słupsku (w styczniu i lutym br. poniżej 30%, w marcu ponad 70%). W I kwartale br. wysoki był wśród zgłoszonych ofert pracy subsydiowanej - 34,5% (zwłaszcza w marcu 49,7% i w lutym 42,9%), największy w powiecie bytowskim (88,0%), sztumskim (82,5%), nowodworskim (78,1%) oraz malborskim (71,7%).

Oferty pracy będące w dyspozycji powiatowych urzędów pracy województwa pomorskiego w latach 2008 - 2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01.

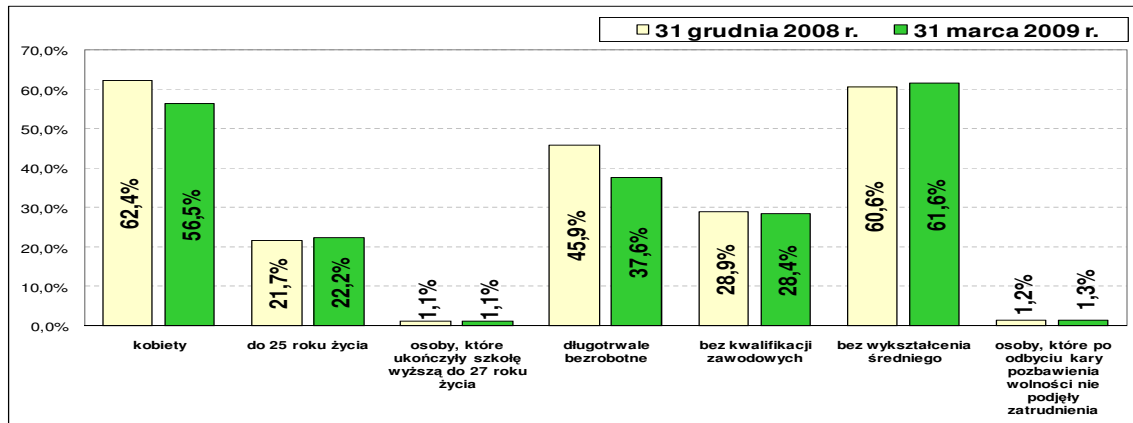
- Podobnie jak w 2008 r., potrzeby kadrowe województwa nadal były zaspokajane m. in. poprzez krótkoterminowe zatrudnianie cudzoziemców pochodzących z Ukrainy, Białorusi i Federacji Rosyjskiej oraz Mołdawii (od marca br.), bez obowiązku uzyskiwania zezwolenia na pracę. W I kwartale 2009 r. pracodawcy złożyli w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego 1,0 tys. oświadczeń o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom, w tym 0,9 tys., 87,0% z Ukrainy. Najwięcej zgłoszeń dotyczyło przemysłu (46,0% wszystkich zgłoszeń) i budownictwa (20,0%).
- Pierwszy kwartał 2009 r. przyniósł wzrost liczby bezrobotnych w województwie, których liczba w końcu marca br. wyniosła 85,7 tys. osób, tj. o 26,5%, o 17,9 tys. osób więcej niż w grudniu 2008 r. Największy wzrost liczby bezrobotnych w porównaniu do grudnia ub. r. wystąpił w powiecie kwidzińskim (o 53,2%, o 1,7 tys. osób), gdańskim (o 50,7%, o 0,5 tys. osób) oraz w Gdyni (o 50,6%, o 1,2 tys. osób). Wzrost liczby bezrobotnych w powiatach przełożył się na wzrost stopy bezrobocia, największy w powiecie sztumskim (o 5,4 pkt proc.), kwidzińskim (o 4,4 pkt proc.), słupskim (o 3,9 pkt proc.) i malborskim (o 3,8 pkt proc.). W województwie pomorskim w I kwartale br. stopa bezrobocia wzrosła o 2,1 pkt proc. (w kraju o 1,7 pkt proc.).
- W bieżącym roku pracodawcy w większym stopniu niż w roku ubiegłym zredukowali zatrudnienie. W I kwartale 2009 r. z przyczyn dotyczących zakładu pracy zwolniono 1772 pracowników (w analogicznym okresie ub. r. – 72 osoby). Ponadto, wpływ na zwiększenie liczby osób bezrobotnych w statystykach pomorskich urzędów pracy miały też nastroje społeczne. Informacje z mediów o pogarszającej się sytuacji na rynkach europejskich, wiadomości o zwolnieniach i likwidowanych zakładach pracy powodują, że mieszkańcy Pomorza zaczynają obawiać się o źródła dochodów obecnie i w najbliższej przyszłości. Do rejestrów w powiatowych urzędach pracy trafia bardzo wiele osób, które podejmując się różnych prac dorywczych (lub pracując na czarno), wcześniej nie chciały figurować na listach bezrobotnych. Obecnie podejmują decyzję o zarejestrowaniu się i poszukiwaniu legalnej pracy w powiatowym urzędzie pracy.
- W I kwartale 2009 r. w niektórych grupach bezrobotnych, w tym wśród wszystkich kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaobserwowano wzrost liczby bezrobotnych. Największy wzrost bezrobotnych liczbowo wystąpił wśród osób bez wykształcenia średniego o 11,7 tys. osób (o 28,4%) oraz kobiet ogółem o 6,1 tys. osób (o 14,4%). Najwyższy procentowy wzrost odnotowano wśród osób, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia o 39,3% (o 324 osoby). Powyżej 20% wzrost bezrobocia dotknął ludzi młodych, tj. do 25 roku życia o 29,6% (o 4,4 tys. osób), którzy ukończyli szkołę wyższą do 27 roku życia o 22,9% (173 osoby) oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych o 24,2% (4,7 tys. osób). Najmniejszy wzrost dotyczył osób długotrwale bezrobotnych o 3,5% (1,1 tys. osób), co spowodowało największy spadek udziału tej kategorii wśród bezrobotnych ogółem o 8,3 pkt proc.

Wybrane kategorie bezrobotnych w IV kw. 2008 r. i I kw. 2009 r.

Wybrane kategorie bezrobotnych	Liczba bezrobotnych		Wzrost/spadek		Udział w liczbie bezrobotnych ogółem		Różnica udziałów pkt proc.
	31.12.2008 r.	31.03.2009 r.	liczba	%	31.12.2008 r.	31.03.2009 r.	
kobiety	42304	48379	6075	14,4%	62,4%	56,5%	-5,9
do 25 roku życia	14704	19054	4350	29,6%	21,7%	22,2%	0,5
które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	755	928	173	22,9%	1,1%	1,1%	0,0
długotrwale bezrobotne	31106	32206	1100	3,5%	45,9%	37,6%	-8,3
powyżej 50 roku życia	14871	17640	2769	18,6%	21,9%	20,6%	-1,3
bez kwalifikacji zawodowych	19607	24348	4741	24,2%	28,9%	28,4%	-0,5
niepełnosprawni	3985	4775	790	19,8%	5,9%	5,6%	-0,3
bez wykształcenia średniego	41088	52767	11679	28,4%	60,6%	61,6%	1,0
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	8253	8820	567	6,9%	12,2%	10,3%	-1,9
bez doświadczenia zawodowego	14545	17140	2595	17,8%	21,5%	20,0%	-1,5
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	7225	8370	1145	15,8%	10,7%	9,8%	-0,9
które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	825	1149	324	39,3%	1,2%	1,3%	0,1
Liczba bezrobotnych ogółem	67771	85699	17928	26,5%	100,0%	100,0%	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPIPS-01.

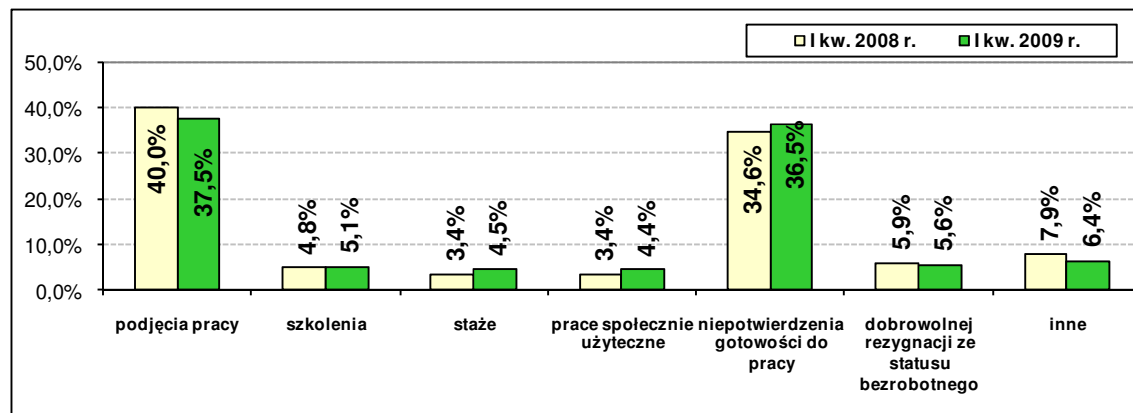
Wybrane kategorie bezrobotnych w IV kw. 2008 r. i w I kwartale 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01.

- Urzędy pracy województwa pomorskiego zarejestrowały w I kwartale 2009 r. 45,7 tys. bezrobotnych, natomiast wyłączyły z ewidencji 27,8 tys. osób. Wartość wskaźnika fluktuacji w tym okresie wyniosła 61%, tzn. o 39% mniej bezrobotnych wyłączono z ewidencji bezrobotnych niż zarejestrowano (w analogicznym okresie roku ubiegłego sytuacja była odwrotna - o prawie 12% więcej bezrobotnych wyłączono z ewidencji niż zarejestrowano).
- Z tytułu aktywizacji bezrobotnych (praca subsydiowana, szkolenia, staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy, prace społecznie użyteczne) w I kwartale br. wyłączono z ewidencji bezrobotnych 5,6 tys. osób, tj. o 1,2 tys. osób (o 17,8%) mniej niż w analogicznym okresie ub. r. Jednakże udział wyłączeń z powodu aktywizacji bezrobotnych wzrósł z 18,6% w I kwartale 2008 r. do 20,1% w I kwartale 2009 r.
- W I kwartale 2009 roku zmieniła się struktura wyłączeń z ewidencji bezrobotnych. W porównaniu do I kwartału ub. r. wzrósł udział wyłączeń z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy, szkolenia, stażu i prac społecznie użytecznych, przy jednoczesnym spadku udziału z tytułu podjęcia pracy i dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego.

Struktura wyłączeń z ewidencji bezrobotnych według przyczyn w I kw. 2008 i I kw. 2009 roku w województwie pomorskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań statystycznych rynku pracy MPiPS-01.

W materiale wykorzystano dane:

- Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego w marcu 2009 r., nr 3, 28.04.2009, Urząd Statystyczny w Gdańsku.
- Kwartalna informacja o rynku pracy, 26 maja 2009 r., Warszawa, Główny Urząd Statystyczny.
- Sprawozdania o rynku pracy MPiPS-01.

Opracowano w Zespole Badań, Analiz i Informacji
Wydział Strategii Rynku Pracy i Promocji Zatrudnienia
Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
Gdańsk, czerwiec 2009 r.

